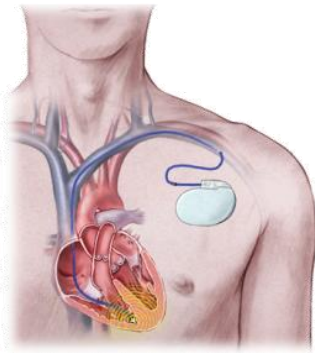

הדרכה למטופל עם קוצב לב (Pacemaker) מלאכותי

מנוסח בלשון זכר אך מיועד לנשים וגברים כאחד

מטופל יקר,

מטרת הדרכה זו הינה לענות על שאלות נפוצות בקרב נושאי קוצב לב בכדי להקל על התנהלותך לאחר השתלת הקוצב.

מהו קוצב לב?

קוצב לב הינו מכשיר חשמלי קטן [משקלו כ-39 גרם].
קוצב הלב מושתל תחת עור החזה ומחובר אל הלב באמצעות אלקטרודות [מוליך חשמלי].
מטרת קוצב הלב הינה החלפה מכאנית של תאי קוצב הלב הטבעיים, עקב אובדן תפקוד או תפקוד לקוי שלהם.
תפקיד קוצב הלב למנוע ירידה בקצב הלב מתחת למספר פעימות מסוים לדקה.
קוצב הלב מתוכנת (על ידי רופא) להיכנס לפעולה, רק כאשר קצב הלב יורד מתחת למספר זה.
כל עוד קצב הלב גבוה מהקצב המתוכנת, קוצב הלב לא יפעל.
קוצב הלב הינו מכשיר חכם המיועד לתת לחולים איכות חיים דומה לזו של אנשים בריאים.
מטופל הנושא קוצב הלב נדרש למעקב אצל רופא קרדיולוג.

אופן ביצוע ההשתלה

ההשתלה מתבצע בחדר הצנתורים בתנאים סטריליים ובהרדמה מקומית ואורך כשעה עד שעה וחצי.
הקוצב מוחדר תחת העור בחלקו העליון השמאלי של בית החזה.
קצה האלקטרודה מועבר דרך כלי דם אל תוך הלב. הסוללה מונחת תחת העור באזור החתך.

לאחר השתלת קוצב הלב

באשפוז:

תישאר באשפוז קצר במחלקה הקרדיולוגית, שם יעקבו אחרי קצב הלב שלך ותפקוד קוצב הלב החדש.
מספר שעות לאחר ההשתלה (בסיום ההרדמה) עלול להופיע כאב באזור הכנסת הקוצב, חשוב לקחת תרופות משככות כאבים. בקש תרופה מהאחות המטפלת.
חשוב כי תישאר בשכיבה במיטה ותימנע מהזזת הכתף הקרובה למקום השתלת קוצב הלב עד למחרת בבוקר.
למחרת ההשתלה יבוצע צילום חזה.
לרוב, תשתחרר הביתה למחרת ההשתלה, אלא אם תצטרך השגחה נוספת מסיבות שונות.

בבית:

ביומיים הראשונים לאחר ההשתלה חשוב לנוח בבית.
הכאב יחלוף בהדרגה אך עשוי להופיע שטף דם מקומי באזור השתלת הקוצב.
יש לחזור לשגרה באופן הדרגתי לפי היכולת האישית.
יש להקפיד להניע את הכתף הקרובה למקום השתלת קוצב הלב על מנת למנוע סיבוכים שמקורם מחוסר תנועה של הכתף.
יש לעשות זאת בעדינות ובהדרגה.
יש להימנע בשבוע הראשון מהרמת משא כבד ופעילות מאומצת של היד.

פעילות - לאחר שבוע ניתן לחזור לפעילות גופנית רגילה ללא שום מגבלות, כולל פעילות מינית מלאה. ניתן לחזור לעבודתך הסדירה תוך שבוע.

לבוש - אין הגבלת ביגוד, כולל פרטי לבוש היוצרים לחץ מסויים (כגון חזיה). הביגוד אינו מפריע לתפקוד קוצב הלב.

רחצה - ב-24 שעות ראשונות לאחר ההשתלה אין לגעת בחבישה. בבית ניתן להתקלח כרגיל עם מים וסבון ולשים פד יבש ולכסות את המקום. אין צורך במשחה אנטיביוטית על הפצע.

נהיגה - ניתן לחזור לנהיגה אחרי שבוע, יש למנוע תזוזה חריגה עם היד.
מותר וחשוב לחגור חגורת בטיחות.

נסיעות - אין כל מניעה לנסוע בארץ או בחו"ל. לכל נסיעה לחו"ל יש לוודא שיש בידך את כרטיס קוצב הלב הכולל מידע גם בלועזית.

בכדי למנוע אי נעימות של הפעלת צפצוף התרעה, רצוי להימנע ממעבר במתקנים לגילוי מתכת ולהציג את כרטיס הזיהוי המאפשר לעבור לא דרך הגלאי.

אם עברת במיתקן לגילוי מתכת, אל דאגה, המעבר אינו משבש את פעילות קוצב הלב.

טלפונים סלולריים - ניתן להשתמש בטלפונים סלולריים.
אין להניח את הטלפון הנייד בכיס החולצה שמעל קוצב הלב.

ביקורת במרפאה

עם השחרור מבית החולים יקבע לך תור ראשון לביקורת במרפאה לבדיקה שגרתית, תוך 6 שבועות. בהמשך יקבעו תורים נוספים כל חצי שנה. מטרת הביקורת היא לגלות ולמנוע תקלות בתפקוד קוצב הלב. מעקב כנדרש נועד למנוע מצב של התרוקנות הסוללה בפתאומיות. לרוב יש צורך בהחלפת קוצב הלב בין 8-12 שנים לאחר השתלתו בשל התרוקנות הסוללה שבתוכו.

כרטיס זיהוי

על כל חולה שבגופו הושלל קוצב לב יש לשאת כרטיס זיהוי בו מפורטים נתונים טכניים על קוצב הלב [יצרן, סוג, מודל ואלקטרודות]. כרטיס זה יישלח אלייך בדואר על ידי החברה המייצרת את קוצב הלב. האחות בחדר צנתורים תמסור לך כרטיס זיהוי זמני. וודא עם האחות כי כתובת מגוריך מעודכנת בתיק הרפואי על מנת לקבל את הכרטיס מהחברה. יש לשאת את כרטיס הזיהוי עימך בכל עת.

טיפולים

קיימים מספר טיפולים ופעולות אבחון העלולים לשבש את פעילות קוצב הלב. פעולות אלו כוללות: הקרנות, MRI, שימוש במכשיר צריבה להפסקת דימום בניתוחים (דיאטרמיה) וריסוק אבנים בדרכי מרה ושתן. יש הממליצים לתת לנושאי קוצב לב טיפול אנטיביוטי מונע לפני טיפול שיניים וטיפולים כירורגיים אחרים. לפני ביצוע טיפולים כאילו, חשוב לידע את המבצע שהנך נושא קוצב לב.

במידה ומופעים אחד או יותר מהסימנים הבאים, יש להגיע לחדר מיון:

- חזרה של תופעות שהביאו להשתלת קוצב הלב: סחרחורות, התעלפות, חולשה דפיקות לב איטיות ומהירות
- עליית חום גוף מעל 38°
- נפיחות, אודם, כאב או הפרשה מאזור הניתוח
- קוצר נשימה
- בצקת ביד הסמוכה לקוצב
- החמרה או הופעה חדשה של כאבים בחזה
- שיהוקים תכופים

לסיכום

בדפים אלו ניסינו לענות על מרבית השאלות שהועלו על ידי מטופלים שבגופם הושלל קוצב לב. ברצוננו להדגיש שתוכל לנהל אורח חיים תקין לגמרי לאחר ההשתלה. מדובר במכשיר משוכלל ואמין ביותר.

נשמח לעמוד לשירותך ולענות על כל שאלה נוספת
מספר טלפון ביחידת הלב 02-655563
מחלקת קרדיולוגיה 02-655589
יחידת הלב-CCU שערי צדק